

به نام خدا

تعریف پانسمان :

پانسمان عبارتست از شستشوی زخم با استفاده از مواد ضدعفونی کننده و حفظ پاکیزگی آن با رعایت اصول بهداشتی و قرار دادن یک پوشش استریل به روی محل مورد نظر.

اهداف پانسمان :

- مهار خونریزی
- جلوگیری از عفونت
- جذب ترشحات زخم و خون
- تسکین درد
- کمک به بهبودی زخم
- حفاظت زخم از صدمه مکانیکی

وسایل لازم پانسمان :

۱-سینی پانسمان شامل :

- محلول ضدعفونی (بتادین ، سرم فیزیولوژی و ...)
- اپلیکاتور استریل جهت استعمال پماد.
- پک پانسمان شامل گاز، پنبه سواپ شده، گالیپات، پنس، پNST، قیچی، رسیور
- چیتل فورسپس استریل (پنس بسیار بلند) برای برداشتن وسایل استریل در شرایط خاص و برای برداشتن گاز چسبیده به زخم
- دیش درب دار ، جهت قرار دادن (چسب و باند نواری ، سه گوش - قیچی، برای بریدن گاز و باند وچسب - ماسک-پماد سوختگی - دستکش-ایروی)
- چسب (لکو پلاست) و ضد حساسیت
- مشمع و رومشمعی، رسیور و لگن
- ماسک
- دستکش

۲-کیسه نایلونی جهت وسایل آلوده

۳-سینی کنترل علائم حیاتی

بسته بندی وسایل :

جهت استریل کردن وسایل پانسمان با اتو کلاو (حرارت مرطوب) لازم است؛ وسایل مورد نیاز را در دو لایه پارچه کتان به ترتیب زیر بسته بندی کرد. لوازمی که در فور (حرارت خشک) استریل می شوند باید در ظرف مناسب از فولاد زنگ نزن قرار بگیرند؛ بدین منظور در خانه های بهداشت بیکس موجود است. دقت کنید که پس از گذاشتن لوازم در بیکس در و دریچه های آن بسته و هرچه سریع تر به مرکز بهداشتی درمانی مربوط ارسال شود.

مراحل پک کردن :

- در هنگام بسته بندی وسایل دقت شود که پوشش آن بدون سوراخ، تمیز و اندازه آن، متناسب با وسیله ای باشد که قرار است درون آن پک شود.
- گوشه مربوط به طرف خودتان را محکم روی وسیله ای که در وسط قرار دارد بکشید و دوباره انتهای گوشه مذکور را به طرف خود برگردانید.
- گوشه طرف راست جلد را محکم به طرف وسط بکشید و دوباره انتهای گوشه را برگردانید.
- گوشه طرف چپ را مانند گوشه راست محکم بکشید و بر روی گوشه راست قرار دهید و سپس انتهای گوشه آنرا برگردانید.
- در آخر گوشه مخالف سمت خود را در روبروی قرار داده و جلد را محکم کشیده به درون دو سمت تا شده قرار دهید و انتهای گوشه را برگردانید.

حفظ و ادامه استریل بودن وسایل :

دقت نمائید بیکس یا پگ پانسمان در طول مدت استریل ماندن ، نباید باز بماند؛ زیرا موجب آلودگی خواهد شد. تاریخ استریل ماندن وسایل در پگ پارچه ای **به مدت یک هفته** می باشد. در صورت انقضا یافتن تاریخ استریل، پگ پانسمان استفاده نشود در این صورت باید با ثبت تاریخ استریل جدید ، مجددا استریل گردد .

نکاتی در باره ذخیره و نگهداری بسته استریل :

- محل نگهداری بسته ها باید خشک باشد .
- بسته استریل استفاده نشده را پس از یک هفته بدون باز شدن مجددا استریل کنید

مراحل انجام پانسمان :

- جریان کار را برای بیمار توضیح دهید و آرامش خاطر او را فراهم سازید .
- دستها را با آب و صابون بشوئید.
- بیمار را جهت پانسمان با توجه به محل پانسمان روی تخت بخوابانید یا روی صندلی بنشانید.
- وسایل پانسمان را روی میز آماده نمائید.
- مشمع و رومشمعی را زیر موضع مورد نظر که می خواهید پانسمان کنید پهن کنید.
- ماسک را ببندید.
- چنانچه زخم قبلا پانسمان شده، باید پانسمان قبلی را با آهستگی باز نمائید و اگر پانسمان به دلیل ترشح قبلی به زخم چسبیده، محل زخم را با سرم فیزیولوژی شستشو دهید تا پانسمان خیس خورده و به آسانی آن را باز نمائید تا بیمار ناراحت نشود.
- پگ پانسمان را به روش استریل باز کنید.
- محلول ضدعفونی را باندازه مورد نیاز درگالی پات با رعایت نکات استریل، بریزید.
- پنبه های سوآپ شده را درگالی پات بگذارید و با کمک پنس استریل پنبه آغشته به بتادین را برداشته و زخم را از قسمت مرکزی به طرف خارج یا از بالا به پائین شستشو دهید (حداقل سه بار این عمل تکرار شود).
- از هر گلوله پنبه فقط یکبار استفاده کنید.
- با استفاده از گاز استریل زخم را خشک کنید.
- اگر زخم طبق دستور پزشک نیاز به پماد داشت با استفاده از اپلیکاتور پماد را روی زخم بمالید.
- با کمک پنس استریل، با چند قطعه گاز استریل، روی زخم را کاملا بپوشانید بطوری که باندازه ۲/۵ سانتی متر از اطراف زخم را هم بپوشاند.

- سپس با چسب روی گاز را پوشانده یا طبق نیاز بانداز نمایش دهید.
- وسایل مصرف شده را جمع نموده و شسته و آماده برای استریل نمایش دهید.
- زمان مراجعه مجدد بیمار را برای پانسمان بعدی با توجه به نظر پزشک و شرایط زخم به او بگویید.